

Bør inn på pensum

Bernadette N. Kumar & Berit Viken (red.) | **Folkehelse i et migrasjonsperspektiv**, *Fagbokforlaget*, 2010. 304 sider

I innholdsfortegnelsen ser man umiddelbart at redaktørene har fått med seg et stort knippe kyndige personer. Hele 15 bidragsyttere, et tverrfaglig utvalg med ulik spisskompetanse. Blant forfatterne finner vi navn som psykolog Nora Sveaass, psykiater Odd Steffen Dalgard, psykiater Lars Lien og jurist Manuela Ramin-Osmundsen. Formålet med boka er, ifølge redaktørene, å synliggjøre forebyggende og helsefremmende perspektiver på migranter. Dette gjennom å peke på risikofaktorer for dårlig helse i og virkemidler for å styrke helsetilbudet og fremme mestring og brukermedvirkning.

En svært nyttig bok, som gjerne kan brukes som pensum på mange helse- og sosialfaglige studier

Redaktørene understreker betydningen av ikke å lage kategorier som skaper nye stereotyper, men heller vise til erfaringer og forskning som kan tas i bruk. Boka er delt i tre deler med sine underkapitler. Del 1: Migrasjon og det flerkulturelle samfunn. Del 2: Aktuelle folkehelseutfordringer. Del 3: Livsløpsperspektiv. De tre kapitlene gir samlet en rikholdig innføring i et komplekst felt. I de ulike kapitlene omtales barn, ungdom, familien og eldre brukere. Både medisinske og psykologiske aspekter synes å være ivaretatt.

I kapitlet *Migrasjonsprosesser og folkehelse* gis en innføring i terminologi knyttet til migrasjon, og ulike teorier om migrasjon og demografiske fakta om innvandring i Norge blir presentert. Her får forfatter Harald Siem frem hvordan migranter representerer en sammensatt gruppe, ikke bare innvandrere. Både nasjonale og internasjonale lengre forflytninger som innebærer at man må bryte

kontakt og forlate en trygg og kjent ramme, kan betegnes som migrasjon. Man bryter bånd og tilhørighet og har bare seg selv i møte med et nytt miljø. Alt skal etableres på ny. Selve prosessen er generelt en stor påkjenning for helsen, og man finner en høy forekomst av depresjon hos migranter som gruppe. Dette knyttes primært til sorg over alle tap som følger av å forlate en kjent ramme med sosial tilhørighet, for å starte på ny i en helt ny ramme.

Videre hadde kapitlet *Ungdom og psykososial helse* (L. Lien og B. Lie) meget god og nyttig informasjon til alle som jobber med ungdommer. Selv om enslige mindreårige asylsøkere skiller seg ut med sitt ekstremt sårbare utgangspunkt, har forfatterne heldigvis inkludert alle innvandrerbarna. Her diskuteres det hvilke utfordringer 1. og 2. generasjons nordmenn møter gjennom å vokse opp i spenningsfeltet mellom opprinnelseskultur og ny kultur.

Forfatterne viser også til veilederen *Helsetjenestetilbud til asylsøkere og flyktninger* (2003), som sammen med en rekke stortingsmeldinger har klargjort hvilke prioriteringer vi som nasjon bør gjøre for innvandrerbefolkningen, ikke minst for å gi likeverdige helsetjenester.

Et samlet inntrykk er at dette er en svært nyttig bok, som gjerne kan brukes som pensum på mange helse- og sosialfaglige studier, også på profesjonsstudiet i psykologi.

Anmeldt av Astrid Christensen, psykologspesialist og høyskolelektor ved Høgskolen i Oslo og Akershus